

žebřák

Šel jsem svou obvyklou cestou a na rohu mímám žebřáka. Usměji se. Žebřáci nás zastavují, nebo se zastavujeme my u nich; dáme jim drobné, nebo také nic; mluvíme s nimi, nebo od nich plaše utíkáme.

Je mnoho cest k tomu, aby se člověk stal žebřákem. Někdy je to nepřízeň osudu, nefunkční rodina, prostředí, které nepodrží v krizi, záchvěv ekonomiky, který smete všechny peníze. Jindy je to svobodné rozhodnutí, kterému předchází lenost a nechť řešit úkoly, které se tak stanou problémy. Někdy stačí nepozornost spolu s vychytralostí těch, kteří ji vidí. A na jednu tu stojí člověk, natahuje ruku a žádá o pomoc. Je to nepřijemný postoj. I ten se ale může stát postojem životním a při troše agresivity ekonomicky výhodným.

Zvláštním druhem žebřáků jsou slepci. Nevidí svět kolem sebe, pouze ho slyší a hmatají. Někdy zpívají, jindy mlčí. Vzbuzují soucit. Svět pro ně nemá mnoho příležitostí.

Došel jsem do školy, pozdravil se s kamarády, probrali jsme včerejší fotbal, vyučování začalo. Máme to štěstí, že mezi námi není žádný žebřák (ti přeče do školy nechodí) – nemusím přemýšlet, zda mu mám pomoci.

O přestávce sleduji, jak se Petr hlasitě vytahuje, že včera popil s kamarády z učáku a jakou horu piv zdolali. Petr je tvrdák, který ve třídě drze vykřikuje, že ten úkol dělat nebude, že není magor. Když má ale promluvit s učitelem, potí se mu ruce a slábne hlas. Je směšný, některým však imponuje.

Není ale jeho postoj pouze nataženou rukou, maskou, kterou křičí víc než žebřák, že mu něco chybí, že nevidí smysl svého života v ničem kolem sebe, že není se svým životem spokojený? Není slepým žebřákem, který si žádá trochu přijetí a pozornosti, který nevidí skutečný (krásný) svět, který ho obklopuje?

Mám přijít a jako Ježíš se zeptat: „Co chceš, abych pro tebe udělal?“ Nejspíš bych ale neuslyšel ono: „Pane, at' vidím!“ On totiž nevidí svou slepotu, pouze vnímá, že mu ke štěstí něco chybí, a proto kolem sebe zoufale kope.

„Bože, dej mi sílu, at' mi není lhostejný, at' mu svým přátelstvím pomohu odkrýt slepotu a vidět pravou krásu, vidět Tebe.“

Domine, ut videam! Domine, ut videat!

(Pane, at' vidím! Pane, at' vidí!)
(srv. Lk 18,35–43)

otec Vojtěch Novák, ilustrace Jirí Vancura

Pláštěnky a ubrousky na ústa

Při vzpomínce na Dalmácii si většinou vybavíme moře. Jáhni však navíc i něco na sebe. A jak může jít dohromady šátek na utírání úst či pláštěnka s liturgickými rouchy? To všechno se dnes dozvíte.

Na počátku liturgických dějin se na spodní liturgický oděv oblékal široký plášť s otvorem pro hlavu, který se ale dlouho neudržel. Ve středověku se začal po stranách zkracovat a výsledkem byl tvar, který známe jako barokní ornát nebo také kasule (z lat. ornare – zdobit); přední díl je podobný jakési zástěře a zadní desce z tvrdého neohebného materiálu připomínající štít. Tento typ se příliš nehodí pro celebrování tváří k lidu, protože je zdobený především na zádech. Poslední dobou je tendence vrátit se opět ke gotickým splývavým střihům. Ornát je nyní výhradně kněžský oděv, ale ve staré době patřil všem stupňům svěcení. Užívá se při mši svaté, případně při všech obřadech, které se mši svatou souvisejí.

Z vrchního antického oděvu se také vyvinul pluviál (cappa). Původně to byl plášť do deště (latinsky pluvia – dešť), proto byl opatřen kapucí. Vpředu je otevřený a je opatřen spnou. Když kapuce přestala sloužit původnímu účelu, proměnila se ve zdobený štít. Pluviál není rezervován žádnému svěcení, může jej nosit klerik stejně jako biskup. Používá se při procesích, požehnání, chórové modlitbě.

Pro jáhna je bohoslužebným rouchem dalmatika (název je podle země, odkud je jeho původ – Dalmácie). Je to vrchní oděv ve tvaru T se širokými rukávy v litur-

gických barvách. K liturgickým oděvům patří také štóla (u pravoslavných je to tzv. epitrachil). Je to dlouhý pás látky, který kněz a biskup nosí okolo krku tak, že její dva konce volně splývají vpředu, jáhen ji nosí na levém rameni a její dva konce má sepnuty u pravého boku. Její původ se dá dost těžko vystopovat, v současnosti je však označením stupně svěcení. Symbolický výklad jí přisoudil význam jha Páně (Mt 11,29n) a rozuměl tím závazky svěcení.

Původ štóly je v civilní oblasti. Do 9. století byla označována termínem „orarium“, což byl šátek na otírání úst. Západní církev chápe štólu (která původně asi byla vsukutku insignií úřadu diakona a kněze) jako znamení výkonu úřadu, tedy funkce: mimo liturgii se štóla nenosí, katolický kněz si ji ovšem obléká i přes občanský oděv v případě, že koná svátostnou funkci mimo chrám (např. svátost u lůžka nemocného). Nelze ji rozhodně chápat jako ozdabu, jejíž barvu střídáme podle období a která má – podobně jako kravata – zpestit jinak fádni, bílou albu...

Příště se můžete těšit na další zajímavosti o liturgickém oblečení

otec David Henzl

Netiketa

Samotné slovo netiketa není, jak by se mohlo zdát, opak etikety, ale spíše její jiný druh. Slovo vzniklo z anglického slovíčka „net“, které znamená síť a je jím označován internet. Netiketa je tedy souborem pravidel a zásad, které by se měly dodržovat při vystupování na internetu.

Proč? K čemu mi jsou na internetu nějaká pravidla? Vždyť tam si můžu dělat, co chci!

Ano, můžu, to je pravda. Jenže to asi počítám s tím, že na internetu jsem anonymní, jsem schovaný pod nějakou jinou osobou. Tam můžu být třeba Kája Novák, i když se jmenuju Honza. A můžu si dělat, co chci. Stejně nikdo neví, kdo jsem.

Je ale to všechno opravdu tak jasné a jednoduché? Jsem anonymní?

Rozhodně ne. Téměř vždy je možné konkrétního uživatele vystopovat a najít. Můžu si myslet, že jsem anonymní a schovat se za cizí jméno a přezdívku. A dokud se budu chovat slušně, tak to nikomu rozhodně vadit nebude. Jenže jakmile začnu ně-

jaká, ač nepsaná, pravidla porušovat, budu mít problém. Pokud to totiž bude vadit schopnému člověku, dokáže se mě najít.

Druhou věcí je otázka chování a přístupu k věci. Proč bych se měl na internetu chovat jinak než v reálném světě, i kdybych byl anonymním uživatelem? Proč bych měl někomu nadávat, dělat si ze něho srandu a jinak mu otravovat život? Nemá to žádný důvod. Takoví lidé, které baví se do ostatních navážet, mívají většinou v reálném světě problém komunikovat, nebo trpí nějakými komplexi. Na internetu se prostě chováme úplně stejně jako při rozhovoru s kamarády.

Desatero netikety

Na internetu mluvíš také s lidmi. Zkus si představit, jestli bys dokázal to, co člověku píšeš, říct do očí.

To, co je neslušné v běžném životě, není slušné ani na internetu.

Je vhodné brát ohled na ostatní, kteří třeba nemají tak rychlé připojení k internetu a nepošilát obrovské soubory mailem.

Pys spravně česky, i když píšeš bez diakritiky.

V diskuzích se snaž reagovat věcně. Nejprve si přečti diskuzi celou, pokud jsi ji dosud nesledoval, a potom teprve

reaguj. Ostatní potom zase pomůžou tobě.

Pokud ti přišla zpráva, která byla určena někomu jinému, je dobré na to upozornit odesílatele a dál se zprávou nezabývat a smazat ji.

I ostatní uživatelé jsou lidé a dělají chyby. Není potřeba jim za to hned nadávat a vysmívat se jim.

Nešití poplašné zprávy, hoaxy, zbytečně zahlučují internet. (mrkni na www.hoax.cz)

Nepošilát nevyžádanou poštu (spam) ani reklamu.

Porušování autorských práv (sdílení filmů, her apod.) je zločin.

Weby

www.tarsicius.cz

Jak bychom mohli zapomenout na webovou stránku našeho oblíbeného časopisu? :o)

www.spoluzaci.cz

Najděte si své spoluzáky a kamarády, kteří už se zde zaregistrovali.

www.musicmix.cz

Hudba a křesťané. Blog nejen o moderní křesťanské hudbě.

otec Václav Trmač, ilustrace Helena Filčíková

„Tati, potřeboval bych nový hard-disk.“

„A kouzelné slovíčko?“

„Do háje, všechno je dneska zaheslováno!“

Pepiček píše z tábora: Hodně jím a jenom odpočívám. Je tu moc hezky. PS: Co je to epidemie?

Colin McRae DIRT

Herní sérii od firmy Codemasters zaštiťuje závodník Colin McRae a od něj se také odvíjí jména her této série. DIRT je zatím posledním z nich. Jedná se o závodní hru, která kromě klasických závodů rallye nabízí také možnost zajezdit si offroad. DIRT má výbornou hratelnost a nabízí velké množství různých závodních disciplín. Nejde o realistické závody, ale to zase znamená, že auta se nechovají dost podobně jako v reálném světě. Nelze se ale spoléhat na to, že se ze hry naučíme řídit :)